

Posudek bakalářské práce

Autor/ka práce: Marie Sieberová

Název práce: Hlas zvířat v současné české fotografii

Posudek vedoucí/ho práce

Posudek oponenta/ky

Autor/ka posudku (jméno, příjmení, pracoviště): Tereza Stejskalová

Hodnocení obsahu a výsledné podoby diplomové práce (A/výborně – B/velmi dobře – C/dobře – D/dobře s výhradami – E/dostatečně– F/nedostatečně – nedoporučeno k obhajobě)

Vhodnost zvoleného cíle a přístupu práce B

Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu A

Schopnost kriticky vyhodnotit a použít odbornou literaturu A

Logičnost struktury práce, souvislost jejich kapitol A

Jazyková a stylistická úroveň práce A

Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně vyskytují přejaté pasáže bez udání zdroje, práce nemůže být doporučena k obhajobě) B

Obrazové přílohy v dostatečném rozsahu, oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava B

Původnost práce, přínos k rozvoji oboru A

Celkové hodnocení bakalářské práce A/B

Slovní hodnocení bakalářské práce včetně otázek, k nimž se diplomant/ka musí při obhajobě vyjádřit:

Ve své práci se Marie Sieberová zabývá “hlasem zvířat,” jak se objevuje v pracích několika českých umělců a umělkyně mladší a střední generace. Úvodní část práce jejich tvorbu kontextualizuje historickým a teoretickým exkurzem pojednávajícím (hierarchický) vztah lidí a zvířat. Hlas zvířat přitom pro ni odkazuje k přiznání subjektivity nelidských živým bytostem - tj. “nároky, záměry a vůli, přinejmenším pak význam, který lze odhalit a interpretovat.” V kontextu společnosti, která zvířatům takovou subjektivitu v praxi nepřiznává, se toto jeví jako politické gesto upozorňující - ať už přímo či nepřímo - na problém nehumánního zacházení se zvířaty. Na jedné straně se stávají fetišem, “mazlíčky,” “celebritami,” tj. předmětem obsesivní pozornosti, na druhé se ocitají v roli přehlížené oběti konzumní mašinérie. Na základě rozhovorů s Janou Kasalovou, Dominikem Gajarským, Václavem Jiráskem a Radkem Kalhousem sleduje autorka motivace umělců a umělkyně k zobrazování zvířete a snaží se o interpretaci jejich děl vzhledem k ústřední otázce - “čím si zvířecí říše říká o pozornost, a v jakém momentu se hlas zvířat protne s naplněnou tendencí autora ho skutečně zohlednit ve své tvorbě.” V závěru práce se dozvídáme, že hlas zvířat je umělci a umělkyněmi nejčastěji komunikován skrze zachycený mlčenlivý pohled zvířete v zajetí - ať už je upřen do objektivu fotoaparátu či někam jinam. Sama povaha setkání či delšího spolubytí fotografa a fotografované bytosti je přitom zásadní. Tématizovaná je pak otázka etiky bez jazyka: jak se

vztahovat k nemluvicím bytostem? Dozvídáme se ale také, že zvíře je zároveň nástrojem společenské či existenciální kritiky s otázkou postavení zvířat přímo nesouvisející. Fotografie nejsou nástrojem politické kampaně za práva zvířat a ani se k takovému boji sami autoři nehlásí. Práci autorka zakončuje úvahou nad důvody, proč je hlas zvířat marginalizovaným tématem v českém umění.

Kritické poznámky a otázky:

Autorka přistupuje dosti nekriticky k záměrům jednotlivých umělců a umělkyně - nezamýšlí se příliš nad tím, nakolik se záměr v díle realizovat podařilo a nakolik je výpověď zcela jiná, než si umělec či umělkyně představovali. Skutečně se všem autorům podařilo vyjádřit "hlas zvířete"? Obecně mi schází trochu kritičtější přístup. Který z uvedených přístupů je eticky a esteticky vhodnější a který méně?

Proč se diskutovaní umělci a umělkyně vymezují vůči angažovanější poloze aktivistické fotografie? Jaké pro to mají důvody? Jsou tyto důvody pro autorku práce legitimní?

Jakkoliv je vhodné, že se autorka věnuje jen české fotografii, postrádám aspoň minimální odkazy k zahraničnímu kontextu. Lze tvorbu českých autorů takto izolovat? Jistě se i diskutovaní umělci a umělkyně vztahují a inspirují zahraničním uměním. Jsou nějaká výrazná díla ze světové fotografie podobného typu pro domácí scénu určující?

Něco podobného platí i o zaměření práce na fotografii. Chybí mi zohlednění jiných médií. Nesouvisí ostatně s malým zájmem české fotografie o hlas zvířat i povaha samotného média? Jaké má fotografie výhody či nevýhody oproti malbě, performance, instalaci, atd.?

Datum:

Podpis: